



### Maturitní dějepisné okruhy pro rok 2024/2025

- 1. Starověk, starověké říše a jejich kulturní odkaz**  
oblasti vzniku nejstarších států, říše na území Mezopotámie, Egypt, Palestina, Izrael, Židé, judaismus, Indie, Čína, východní náboženství a filozofie
- 2. Antika a její odkaz**  
starověké Řecko – stručný nástin historie s přihlédnutím ke kolonizaci, řecko-perským válkám a makedonské nadvládě; helénismus; olympijské hry; starověký Řím – stručný nástin historie s přihlédnutím k začátku vzniku Říma, k expanzi římské republiky, období vlády Caesara až k triumvirátům; vysvětlení počátků římského císařství, jeho rozmachu a císařské krize spojené s rozpadem říše; antická kultura – vysvětlení, její vliv na pozdější dějiny, umění a kulturu
- 3. Evropa a český stát v době raného středověku**  
stěhování národů, státní útvary vzniklé na území zaniklého římského impéria, arabská říše a její kultura, Byzantská říše do roku 1453 a pozdější expanze islámu do Evropy, Slované a jejich státní útvary – původ a rozdělení Slovanů; Sámova říše, Velkomoravská říše, cyrilometodějská misie, první Přemyslovci a počátky českého státu; Kyjevská Rus, role církve v průběhu raného středověku
- 4. Český stát v době vrcholného a pozdního středověku**  
poslední Přemyslovci na českém trůnu (od Přemysla Otakara II.), Lucemburkové na českém trůnu Karel IV. (osobnost, vláda, význam), Václav IV. a krize vlády, husitství (příčiny, osobnost Jana Husa, rozdělení hnutí, války a jejich konec)
- 5. Evropa v době vrcholného středověku**  
charakteristika vrcholně středověké společnosti, středověká města a jejich vývoj, vzdělanost a univerzity, Anglie a Francie a stoletá válka, Svatá říše římská, reformace a její šíření (země, představitelé)
- 6. Kolonizace, zámořské objevy, dekolonizace**  
kolonizace v průběhu starověku, kolonizace potažmo zámořské objevy v 15. a 16. století – příčiny, příklady objevných cest, mořeplavci, důsledky, pozdější evropská kolonizace mimoevropských kolonií po 16. století, proces dekolonizace ve 20. století – příčiny, průběh a důsledky, pojmy: kolonizace, kolonialismus, dekolonizace, postkolonialismus, metropole, rok Afriky
- 7. Český stát od vlády Jiřího z Poděbrad po třicetiletou válku**  
vláda Jiřího z Poděbrad a Jagellonců, Habsburkové na českém trůnu – Ferdinand I., Maxmilián II., Rudolf II. a rudolfinská doba, příčiny a průběh třicetileté války, její důsledky s přihlédnutím k českému státu, osobnost Albrechta z Valdštejna
- 8. Evropa v době 16. až 18. století**  
pojem absolutismus a rozdílnost absolutismu v Evropě, porovnání států (Anglie, Francie, Španělsko, Rusko, německé země), osvícenství a osvícenský absolutismus Petra I. a Kateřiny II., Marie Terezie a Josefa II.; důsledky tohoto absolutismu pro moderní společnost
- 9. Věk revolucí**  
nizozemská revoluce, stuartovská Anglie a průběh revoluce, velká francouzská revoluce (příčiny, historický význam Deklarace práv člověka a občana, vliv na Evropu), průmyslová revoluce a její vliv na Evropu
- 10. Mezníky ve vývoji USA**  
evropské osídlení severní Ameriky, válka o nezávislost a vznik USA, občanská válka, otroctví – příčiny otroctví, emancipační proklamace, segregace, indiánská otázka - války, popírání práv, současné postavení, vývoj ve 20. století a vybraní prezidenti
- 11. Evropa v letech 1815 – 1914**  
doba napoleonských válek a důsledky pro Evropu, Metternichův absolutismus, revoluční rok 1848, sjednocení Německa a Itálie, viktoriánská Anglie



**12. Habsburská monarchie v 2. pol. 19. století**

dozvuky revolučního roku 1848, Bachův absolutismus a cesta ke konstituci, pojmy: Předlitavsko a Zalitavsko, dualismus, konstituční monarchie, František Josef I., národnostní napětí antisemitismus

**13. Mezníky ve vývoji Ruska**

moskevská Rus, Ivan Hrozný, vybraní Romanovci, revoluce roku 1917 a občanská válka  
vývoj Ruska jako SSSR – významné historické mezníky, krize a rozpad SSSR

**14. První světová válka**

rozdělení Evropy před válkou, příčiny války, průběh války a boje na frontách, česká otázka v tomto konfliktu – úsilí Čechů a Slováků o samostatnost, odboj, legie, konec války a její důsledky, poválečné uspořádání Evropy, Společnost národů

**15. ČSR mezi světovými válkami**

první republika a její začátky, národnostní složení a hranice státu, základní politický vývoj, krize třicátých let, mnichovská dohoda a druhá republika

**16. Evropa mezi světovými válkami**

diplomacie a mezinárodní politika, stručný nástin vývoje vybraných evropských zemí – Německo, Francie, Anglie, světová hospodářská krize, totalitní režimy – fašismus, nacismus, komunismus

**17. Druhá světová válka**

příčiny války, průběh a obrat ve válce, holocaust, Protektorát Čechy a Morava – okolnosti vzniku, odboj, atentát a heydrichiáda, Slovenský štát – slovenské národní povstání, karpatsko-dukelská operace, Košický vládní program, květnové povstání v Protektorátu, důsledky války a poválečné uspořádání světa

**18. Svět v letech 1945 do současnosti**

studená válka – železná opona, bipolární rozdělení světa, soupeření supervelmocí, krizové momenty, konec studené války, stát Izrael – vznik 1948, arabsko-izraelské konflikty, konec východního bloku a navazující konflikty, 11. 9. 2001 a válka proti terorismu  
globální problémy světa po roce 2001

**19. ČSR v letech 1945 - 1968**

ČSR po válce a jeho poválečná obnova, odsun německého obyvatelstva, příčiny a průběh únorového převratu 1948, politické procesy 50. let, uvolnění šedesátých let, pražské jaro  
invaze 1968 a její důsledky

**20. ČSR v letech 1969 až do současnosti**

hořící pochodně – Jan Palach, Jan Zajíc, Evžen Plocek, nástup a projevy normalizace, charta 77 a anticharta 77, sametová revoluce 1989, vývoj po roce 1990 – rozdělení, politický vývoj, zahraniční politika, kultura